

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Energiaverotuksen keskeiset piirteet – Lähienergialiiton kevätkokous

Leo Parkkonen

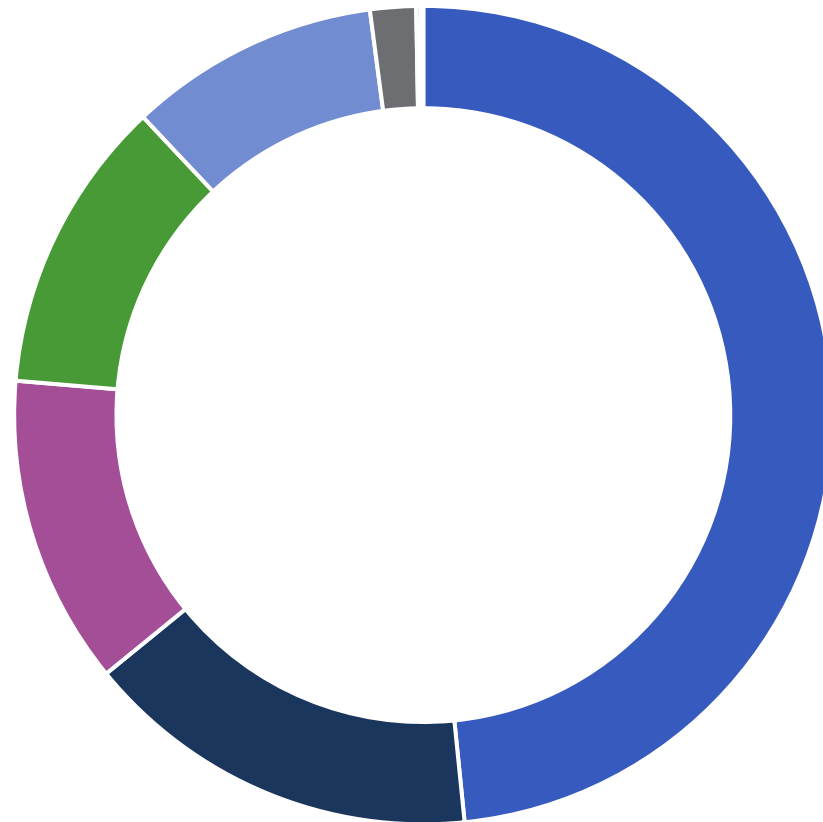
Esityksen sisältö

- Energiaverotus
- Auto- ja ajoneuvovero
- Energiaverojärjestelmän tukia
- Hallitusohjelman yms. kirjauksia ja linjauksia
- Työryhmän toimeksianto
- Energiaverojärjestelmän arviointia

ENERGIAVEROTUKSEN NYKYTILA

Valmiste- ja liikenteen verojen arvioidut tuotot 2019

Verotuotto yhteensä 9,7 mrd. euroa,
noin 21 % valtion verotuloista

- Energiaverot 4 678 M€
- Alkoholivero 1 520 M€
- Ajoneuvovero 1 182 M€
- Tupakkavero 1 126 M€
- Autovero 959 M€
- Virvoitusjuomavero 175 M€
- Juomapakkausvero 16 M€
- Jätevero 11 M€

Talousarvion 2019 mukaiset arviot

Energiaverotus - taustalähtökohtia

- Liikenne- ja lämmityspolttoaineet, sähkö
- Valtiontaloudellinen tavoite ja merkitys
  - Myös ympäristö-, energia- ja teollisuuspoliittisia tavoitteita
  - Toimitus- ja huoltovarmuusnäkökohta
  - Tekniikkaneutraalisuus, ennakoitavuus
- Taustalla energiaverodirektiivi 2003/96/EY, jossa määritelty verotettavat tuotteet, vähimmäisverotasot, veron rakenne
- Biopolttoaineiden jakelovelvoite, joka edellyttää neutraalia verotusta eri polttoaineiden välillä

Energiaverotus – rakenne (1)

- Energiaverotus uudistettiin 2011 ympäristöperusteiseksi siten, että verotus perustuu objektiivisiin ja tekniikkaneutraaleihin lähtökohtiin, jolloin eri polttoaineita ja ajoneuvo- ja lämmitystekniikoita kohdellaan yhdenvertaisesti niiden ominaisuuksien perusteella
- Energiaverotus muodostuu polttoaineen energiasisältöön (lämpöarvo) perustuvasta **energiasisältöverosta (€/MJ)** - ohjaustavoitteena **energian säästö, energiatehokkuus, luonnonvarojen säästäminen**
- sekä poltosta syntyvään CO₂ päästöön ja biopolttoaineella elinkaaren aikana saavutettavaan hiilidioksidipäästövähennykseen perustuvasta **hiilidioksidiverosta (€/CO₂tonni)** - tavoitteena **polttoaineiden elinkaaripäästövähennyksen huomioiminen**
  - kestävien biopolttoaineiden CO₂-vero on puolitettu ja syötäväksi kelpaamattomista raaka-aineista valmistettujen polttoaineiden CO₂-vero on 0
  - Esim. biopolttoaineiden litramääräinen vero alempi kuin fossiilisilla, vaikka veron laskentaperuste sama, koska litrassa biopolttoainetta on vähemmän energiaa
- Lisäksi terveydelle haitalliset lähipäästöt huomioidaan verotuksessa

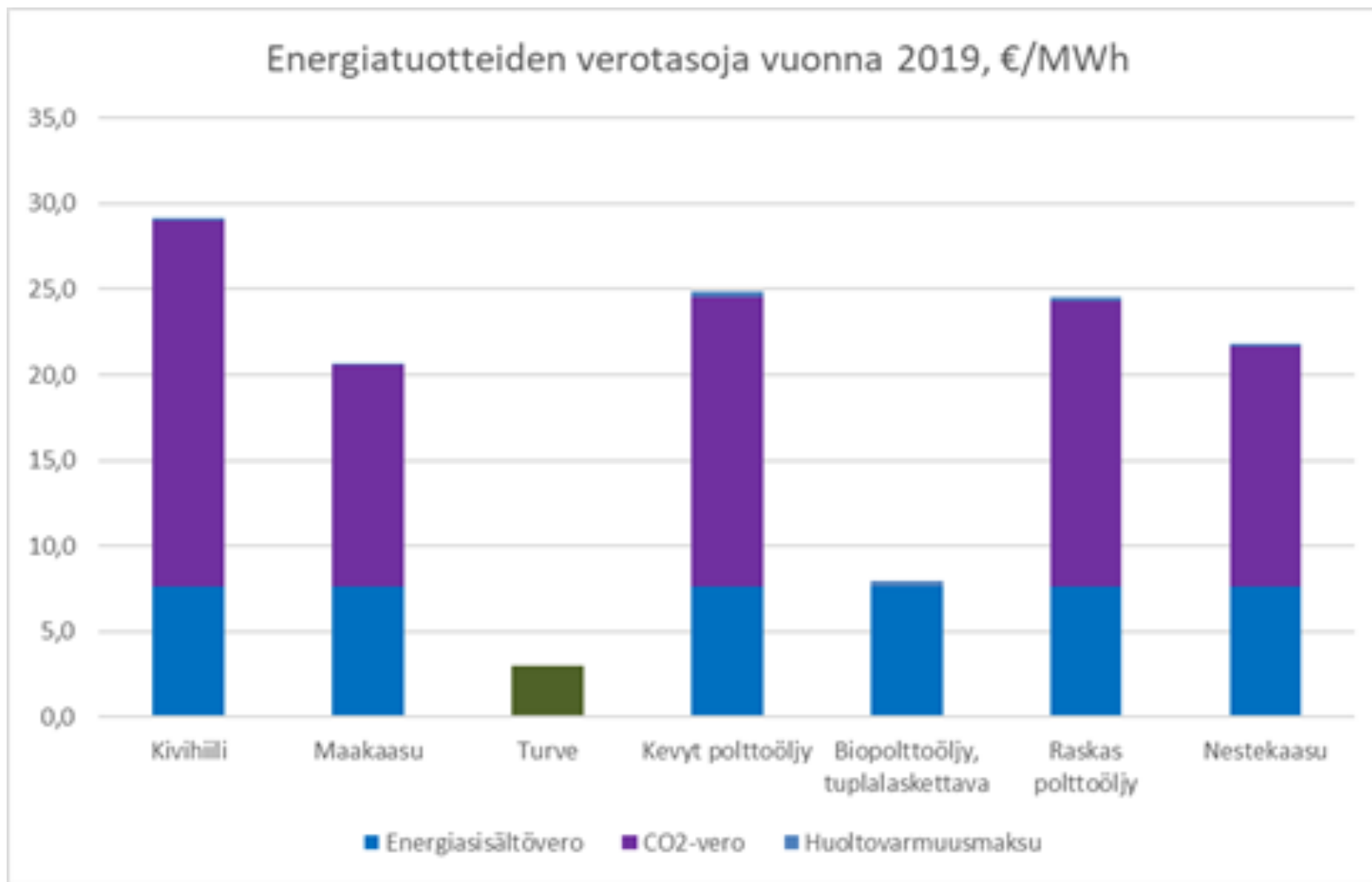
Energiaverotus – rakenteen erityispiirteitä

Liikenne:

- Dieselin, maakaasun ja sähkön verotus ei noudata liikennepolttoaineiden verotasoja → henkilöautojen vuotuinen käyttövoimaverotus kompensoi tätä veroetua

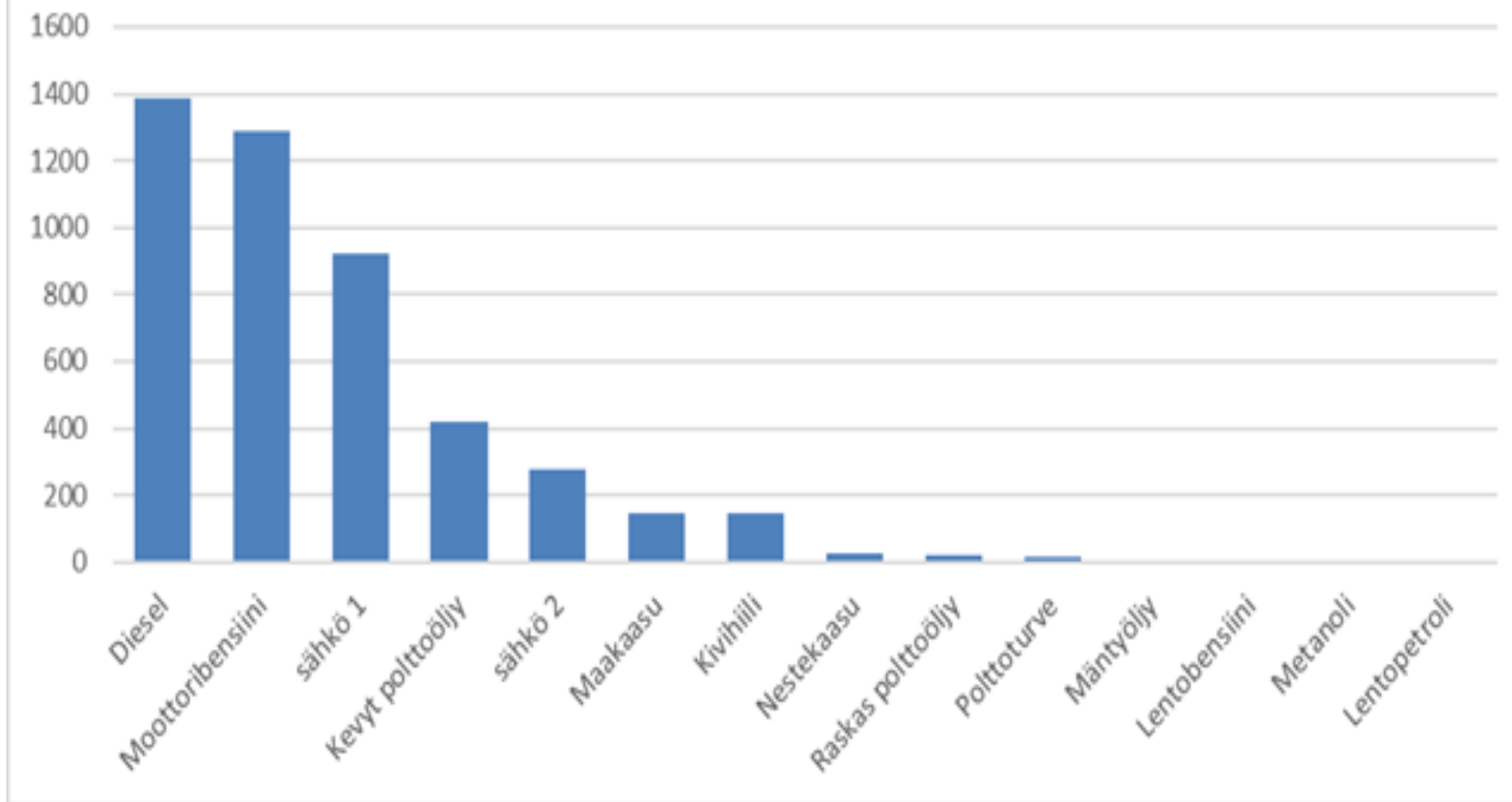
Lämmityspolttoaineet:

- Yhdistetyssä tuotannossa (CHP) ei kanneta energiasisältöveroa ja sähkön tuotannon polttoaineet kokonaan verottomia
- Turpeen verotus ei perustu ympäristömalliin, vaan siitä kannetaan fiskaalista veroa, joka on noin kymmenesosa ympäristömallin mukaisesta verotasosta
- Lämmityspolttoaineiden veron laskennassa käytetyt hinnat (€/MJ €/CO₂tonni) alemmat kuin liikenne polttoaineiden

Energiaverotulot tuotteittain vuonna 2018

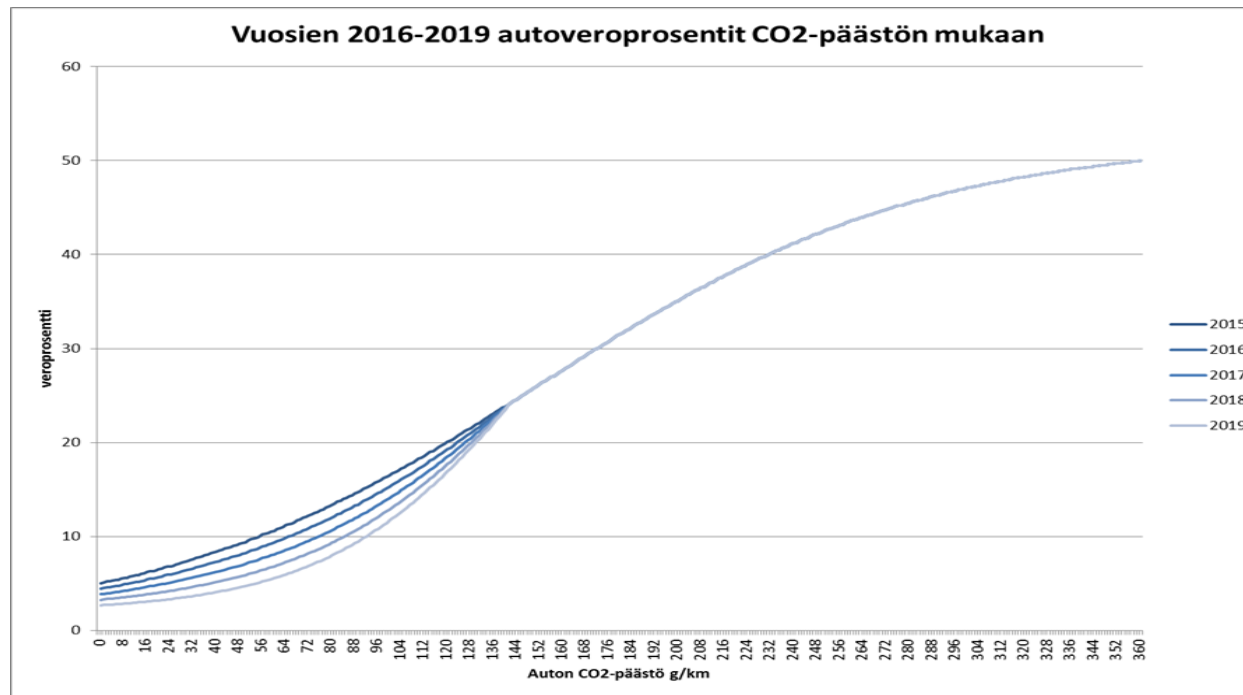

Auto- ja ajoneuvoverotus

Energia- ja liikenneverotus, rakenne

Autovero

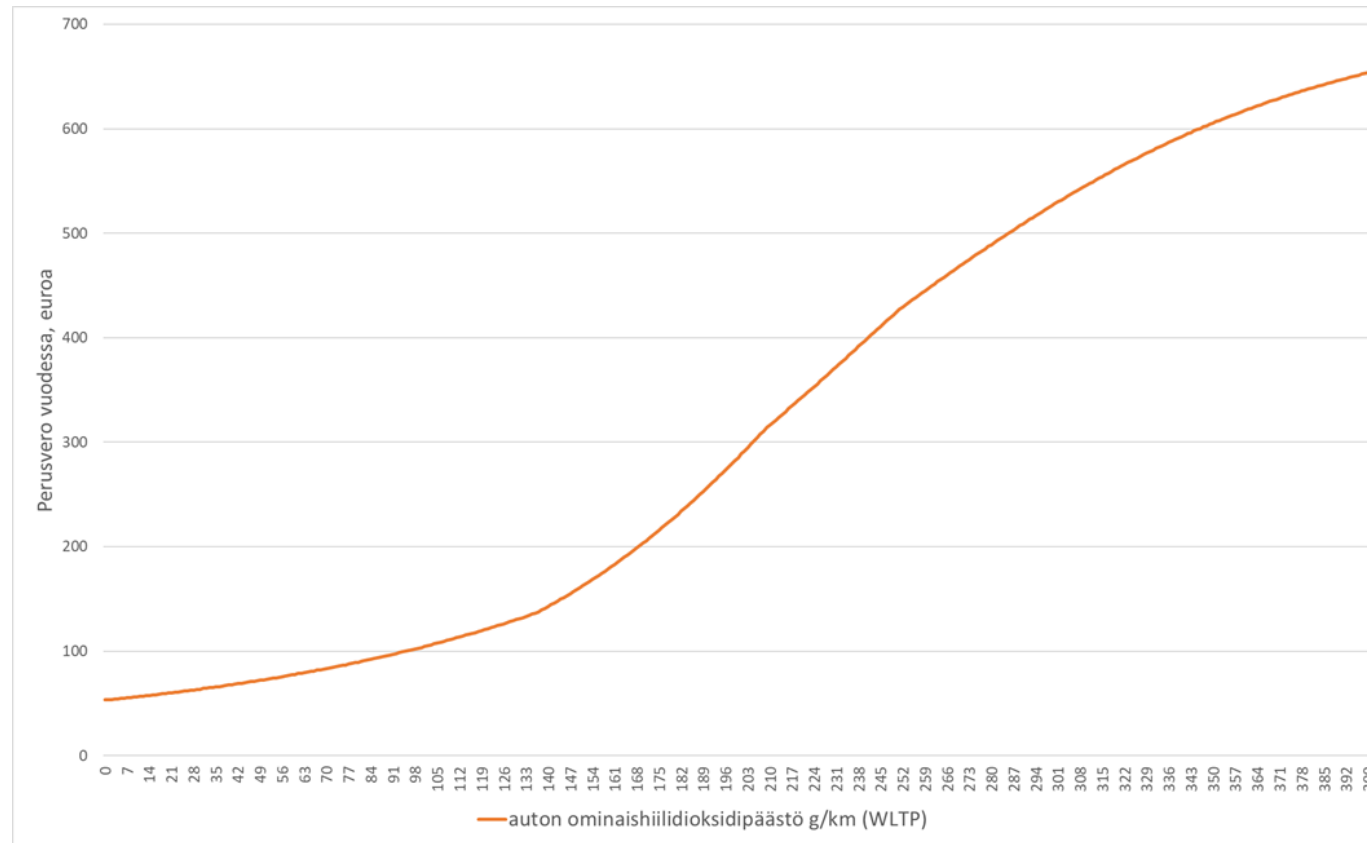
- Autovero perustuu henkilö- ja pakettiauton vähittäismyyntiarvoon (verotusarvo), josta kannetaan veroa ajoneuvon hiilidioksidipäästöön (CO₂g/km) perustuvan veroprosentin mukaisesti.

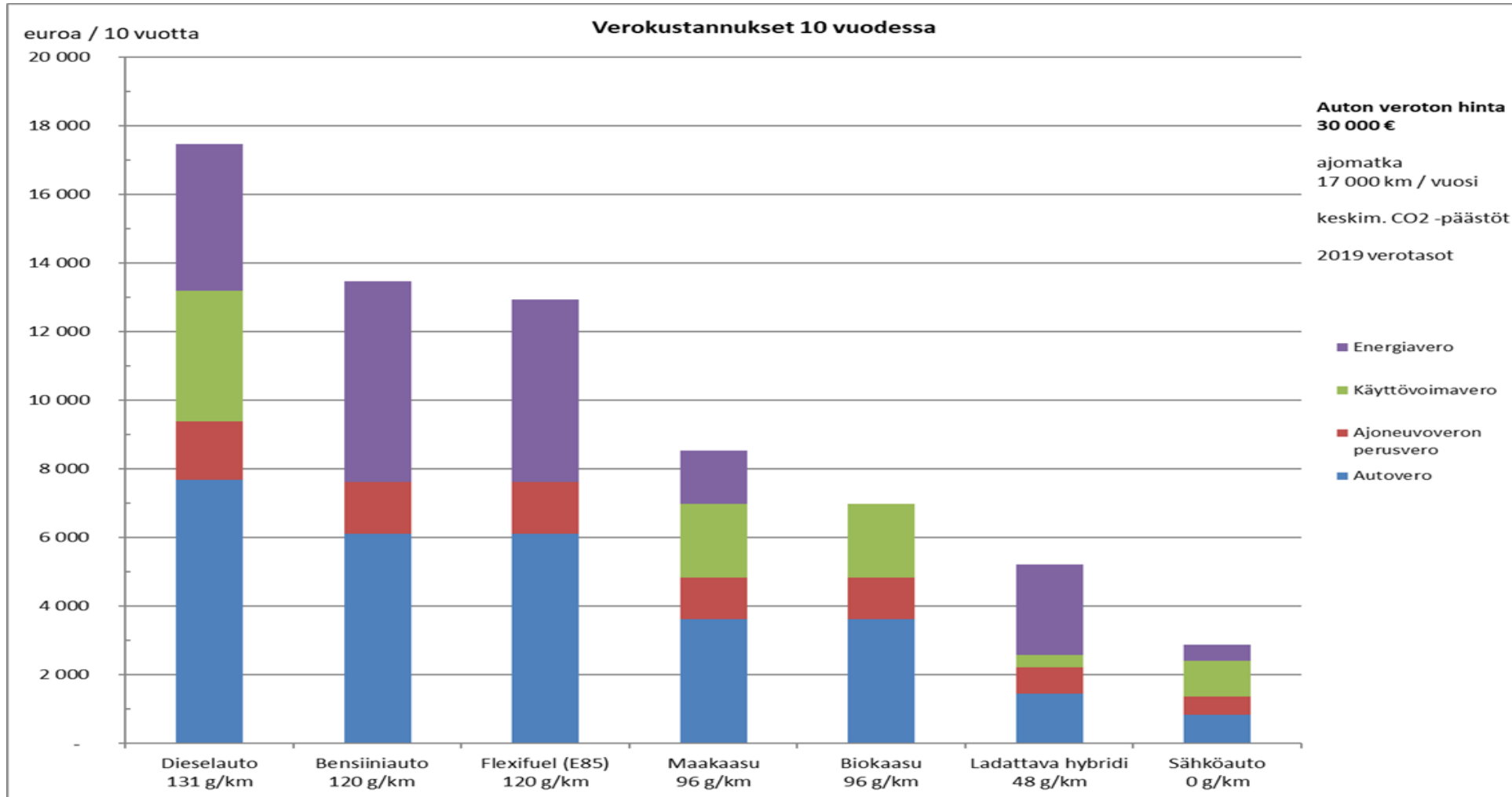
Energia- ja liikenneverotus, rakenne

Ajoneuvovero

- Ajoneuvoveron perusvero määräytyy henkilö- ja pakettiauton hiili- dioksidipäästön perusteella 0-päästöisen sähköauton 54 eurosta 400 grammaa päästävän ajoneuvon noin 660 euroon vuodessa.

Liikenteen verokustannukset 10 vuodessa eri käyttövoimilla

Energiaverojärjestelmän tukia

Sähköön ja lämmityspolttoaineisiin liittyviä keskeisiä energiaverojärjestelmän tukia

- Teollisuuden (teollisuus, kaivostoiminta, konesalit, maatalous) alempi sähköverokanta, tuki n. 650 m€
- Energiaintensiivisen teollisuuden osittainen energiaveron palautus n. 220 m€, josta n. 1/3 fossiilista polttoaineista
- Yhdistetty tuotanto (CHP) n. 80 m€
- Maatalouden energiaveron palautus n. 30 m€

ENERGIAVEROTUKSEN KEHITTÄMISTÄ KOSKEVIA KIRJAUKSIA

Kirjauksia

- Teollisuuden veroleikkurin poisto ja teollisuuden sähköveron alennus
- Lämmityspolttoaineiden verotuksen kiristäminen
- Turpeen verolinjauksia ja turpeen käytön puolittaminen
- Lämpöpumput ja konesalit alempaan sähköveroluokkaan II
- Jätteen polton ohjauksen selvittäminen, esim. energia- ja hiilidioksidiverolla
- Liikennepolttoaineiden veronkorotus 250 miljoonalla eurolla
- Yritystukien karsiminen 100 miljoonalla eurolla
- Öljylämmityksestä luopuminen 2030

Energiaverotyöryhmän toimeksianto

- Energiaverotyöryhmä (VM, TEM, YM ja VH) 18.11.2019 – 1.9.2020.
- Keskeiset linjaukset uudistuksen sisällöstä 7.4.2020 pidettävään kehysriiheen mennessä
- Tehtävänä valmistella hallitusohjelmakirjausten toimeenpano
- Lisäksi tulee arvioida muita energiaverotuksen kehittämistarpeita
- Hiilineutraalisuustavoitteen ohella tulee ottaa huomioon yritysten kilpailukyky ja sosiaaliset ja aluepoliittiset näkökohdat

Lisäksi työssä huomioidaan toimien yhteisvaikutus verotuottoihin ja energiaverotukiin sekä niiden kustannustehokkuus

Energiaverojärjestelmän arviointia

Energiaverotuksen arviointia

- Liikenteen ja lämmityksen verotuksessa käytössä moderni ja monipuolinen hankinnan ja käytön eri vaiheisiin kohdistuva ympäristöperusteinen verotus – se on tekniikkaneutraali, ohjaava ja ennakoitava, siten myös kustannustehokas toimi päästöjen vähentämisessä
- Suomessa energiatuotteiden ja muun valmisteverotuksen taso on korkea, kun verrataan muihin jäsenvaltioihin
- Valmisteverotus on tehokas tapa kerätä tuloja (kantokustannukset noin 0.05 %).
- Mahdollisten uusien tukien oltava perusteltuja, kustannustehokkaita ja määräaikaista
- Biopolttoaineiden jakeluvaihe ja ympäristöperusteinen polttoaineverotus yhdessä muodostavat kustannustehokkaan ohjausjärjestelmän biopolttoaineiden saattamiseksi markkinoille.
- Energiaverotuksen kehittämistä selvittänyt VTT:n, VATT:n ja Helsingin yliopiston hanke totesi syksyllä valmistuneessa (10/2019) selvityksessään, jonka laskelmien lähtökotaolettamana on **verotasojen inflaatiotarkistukset**, että hiilineutraalisuus- tavoitteen saavuttamisen (2045) kannalta keskeisiä toimenpiteitä ovat **fossiilituista luopuminen ja taloudellisen ohjauksen lisääminen (veronkorotukset/ päästöoikeuden hinta)**. Lisäksi selvityksessä todettiin **sähköveron alennuksen laajentaminen palvelusektorille/kuluttajille kalliiksi mutta varsin tehottomaksi toimenpiteeksi päästöjen vähentämisessä.**